

11. februar 2014

UPA 2014/102

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut imaaattoq saqqummiuppara:

Meeqqat atuarfiani naammassisut inuuniarnermikkut piginnaasakkullunniit patsiseqartumik ilinniagaqalingitsoortartut perorsimanerulernissaat piginnaanngorsarnissaat piumassuseqarnerulernissaallu siunertaralugu Naalakkersuisut misissuinissamik aallartitseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuineq 2015-imu upernaakkut ataatsimiinnermi nalunaarusiamik agguaaassinermk inerneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Evelyn Frederiksen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Ullumikkut meeqqat 16-it missaanni ukioqaleraangamik meeqqat atuarfiannit soraarummeertarput, naallu amerlaneruartortut ilinniagaqalersaraluartut, ullumikkut arlallit ilinniakkamik aallartitsinngitsoortarput, imaluunniit nunatsinni danmarkimiluunniit efterskolini aallartittarlutik. Tamanna arlalinnik patsiseqarsinnaasarloq, matumanilu soorlu inuuniarnikkut ajornartorsiuteqarneq, angusalunneq imaluunniit inerisimanngissuseq patsisaasinnaasarput – ullumikkullumi taakku sooq meeqqat atuarfianni soraarummeernermit kingorna ingerlaqqinngitsoortarnersut sukumiisumik ilisimasaqarfiginngilarput, taakkuli amerlavallaarput. Nalunaarusiami “Siunissami ilinniarsimasuunissaq”, april 2012-imeersumi inuusuttuni ukioqatigiaani tamanit 50 %-it meeqqat atuarfianni naammassinninnermit ukioq ataaseq marlulluunniit qaangiukkaangata aallartinngitsoortartut allassimavoq. Tamanna pitsaanngilaq!

Naalakkersuisut ilinniartitaaneq pillugu pilersaarutaanni “Piareersarfiusumik ilinniartitaanerit, inuusuttullu ilinniartitaaneri” sammisaq 1-iuvoq. Inuusuttut amerlasuut meeqqat atuarfiannit soraarummeernermit kingorna assigiinngitsunik patsiseqartumik ilinniakkamik aallartitsinngitsoortarnerat tessani patsisaavoq. Taamaalilluni inuusuttut akuttunngitsumik piareersarfiusunik ingerlatsisarput, soorlu efterskolernerit ukiorluunniit ataaseq GU-mi atualernissamut piareersarneq, atuarfimmi angusanik pitsanngorsaaviusartut.

Periarfissat taakku atuunnerat ajunngilluinnartuuvoq, nalunngilarpummi ilinniakkamik aallartitsinissaq suliffeqalernissarluunniit pingaaruteqartut, taamaattoqanngippammi inuusuttut unittuinnerannik tamanna kinguneqarsinnaavoq, tamannalu inuaqatigiinnut tamarmiusunut inuusuttumulluunniit namminermut pitsaasuuunngilaq.

Pissutsit nakeriallannarput, inuaqatigiittulli uagut pitsaanerusumik iliuuseqartariaqarpugut. Inuussuttunummi meeqqat atuarfiannit aneqqammersunut amigartunik neqerooruteqartarneq pissutsinik pitsaanerulersitsinngilluinnarpoq – inuusuttummi suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarnissamut ukiukippallaarput, amerlasuutigullumi aamma Piareersarfinni

højskoliniluunniit tiguneqarsinnaaneq ajorput, tassanilu 18-inik ukioqalereersimanissamik piumasaqarneq imaluunniit annertuumik soqutiginninneq pissutigalugu utaqgisut amerlavallaarnerannik tamanna patseqarsinnaavooq.

Inuuusuttut uninngaannarnissamut ilinniartissanngilagut. Inuuusuttut sulillutilluunniit ilinniagaqalerismanissaat anguneqarsimasariaqarpoq. Periarfissat taakkunannga allaanerusut akuersaartariaqanngilluunnarpagut. Immitsinnut, meerartatsinnut, ilaquittatsinnut ikinngutitsinnullu taama piumaffiginnittariaqarpugut.

Taamaammat inuuusuttut ilinniagaqalinngitsoortut assersuutigalugu 11. klassip atuutilerseqqinneratigut assingusumilluunniit aaqqissuussinitsigut allanik periarfissittariaqarpavut.

Siuliani taaneqareersutut ullumikkut pikkorissaanerit assigiinngitsut inuuusuttunut ilinniagaqalinngitsoortunut sammititat ingerlanneqartarput, taakkuli siaruarsimavallaarpuit piffissamilu killilimmi aningaasaliinikkut ingerlanneqartarlutik, taamaammallu nunamut tamarmut atuutsitamik eqqarsaatigilluakkamik siunissamullu qulakkeerinnittumik periarfissaq maqaasinarpoq - taamaalillutami inuuusuttut siunnersuummi matumani sammisakka annaassangnilavut.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkulu pisortanut kinguneqaatissai

Nalunaarusiassamik suliaqarnissap Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut aningaasartuuteqarfiunissa ilimagineqarpoq. Suliassaq tamarmiusoq, nutserinertaa ilanngullugu AC-tut atorfillip ukioq affarmik ukioq ilivitsoq angullugu akissarsiaanik naleqassangatinneqarpoq, tamannalu 250.000 – 500.000 kr-inik annertussuseqassangatinneqarpoq.

Siunnersuummut atatillugu aningaasalersuinissamik siunnersuuteqannginnaa pillugu, naalakkersuisoqarfiup aningaasartuutissatut tagginneqartut taakku, allaffissornermut aningaasaliissutaareersut iluanni aningaasalersortariaqarpai. Tamannalu naalakkersuisoqarfimmilu suliassanik allanik annikillilerinikkut pisinnaassaaq. Tamanna naalakkersuisioqarfiup inatsisit naapertorlugit isumagisassaasa saniatigut pisinnaassangippaat, tamanna pillugu Naalakkersuisut akissuteqaamminni paassisutissiinissaat naatsorsuutigaara, taamaalillutimmi Inatsisartut ki ngorna siunnersuummut aningaasalersuutissanik isummersinnaaqqullugit.

Ilinniagaqarnikkut suliniutinik taaneqartunik piviusunngortitsineq soorunami Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu meeqqat atuarfiannut akisussaasunut taamattaarlu ilinniagaqarnermik suliniuteqarnermut atatillugu annertuumik suliassaqartumut aningaasartuuteqarfiussaaq. Tamannali massakuugallartoq missingerneqarsinnaanngikkallarpoq, tamannalu nalunaarusiامي ilanngunneqassaaq.

Siunnersuutip namminersorlutik inuussutissarsiortunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai

Soqanngilaq.

Siunnersuutip innuttaasunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai

Nalunaarusiaq suliniutinik inuuusuttut amerlanersuut uninngaannarnatik suliffeqalerlutilluunniit ilinniagaqalernerannik kinguneqassappat, tamanna innuttaasunut pitsaasumik kinguneqaateqassaaq.